

Basseinivett tuleb kontrollida kogu aeg – „Järva Teataja“ 15. märts 2012
Geidi Rõõm, keskkonnatervise vaneminspektor Terviseameti Järvamaa esindus

Et talisuplust saab harrastada veel loetud päevad ja suvesoojani on ka aega, tuleb seni keha virgutada ja vaimu lõõgastada basseinivees.

Ilmselt on teada tõik, et ujumine on väga kasulik, sest annab lihastele koormust, ja et keha on kaaluta olekus, jäävad liigesed ja kõõlused pingest vabaks. Et puutun oma töös kõige rohkem kokku just veega, kogusin kokku paar infokildu, mida (võimalike) basseiniküllastajatega jagada.

Järvamaa basseinide vesi vastab nõuetele
Järvamaal on kaks üldkasutatavat ujulat – Türil ja Paides, viimases on ka väikelaste bassein. Valitsuse määrus nr 80 «Tervisekaitseõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele» sätestab muu hulgas ka selle, millistele nõuetele peab vastama basseinivesi ja selle puhastus. Termokastide, proovivõtutaara ja termomeetriga võib kord kuus näha ujula tellitud proovivõtjat või töötõendiga inspektorit, kes võtab kaks korda aastas terviseameti tellitud proove.

Vett võtame parasjagu ja mitmesse pudelisse, et analüüsida baktereid ja veenduda epidemioloogilises puhtuses.

Keemiliselt laseme muu hulgas analüüsida ammooniumi- ja nitraatiooni, oksüdeeritavust, pH-d, seotud ja vaba kloori. Oksüdeeritavus näitab vees lahustunud orgaaniliste ainete sisaldust. Kui seda on liiga palju, on võimalik, et vees leidub ka tõvestavaid mikroobe. Ammooniumioon viitabki juba värsele orgaanilisele saastele – enne basseini tulekut ei ole end pestud, basseinil on liiga suur koormus või veetöötlus toimib ebaefektiivselt. Nitraatioon viitab varasemale saastele. Samu analüüse tehakse muide ka lasteaedade basseinides.

Basseiniveeks võetav vesi peab vastama joogivee nõuetele. Ilmselt basseinivett juua ei tasu, sest mikroorganismide hävitamiseks, orgaaniliste ainete jääkide kõrvaldamiseks ja vetikate vohamise takistamiseks basseinivett desinfitseeritakse. Desinfitseerivaid aineid kasutatakse viisil ja koguses, mis ei halvenda vee omadusi ega kahjusta inimese tervist.

Kui Paide ja Türi basseinide vesi vastab eespool mainitud kvaliteedinõuetele, siis kõige suurem probleem ongi nõuetekohase vaba ja seotud kloori taseme hoidmine.

Vaba kloor on osa vees olevast kogukloorist, mida pole muundanud bakterid või orgaaniline aine ja millel on suur desinfitseerimisvõime. Vaba kloori desinfitseerimisvõime sõltub ka pH tasemest. Saavutamaks basseinivee kvaliteeti mikrobioloogiliste näitajate suhtes, peaks vaba kloori hulk vees olema vähem kui 1 mg/l (lubatud kuni 1,5 mg/l), kuid vähemalt 0,5 mg/l.

Bassein pole pissipott

Klooramiinid on see osa kloorist, mis on seotud ammooniumühenditega ning mis tekivad muuhulgas higist, juuksekarvadest, nahajääkidest, kreemidest ja uriinist. Just seotud kloor tekitabki nn kloorihaisu, mitte liigne kloor. Mida suurem on basseini koormus ja mida vähem värsket vett juurde antakse, seda suurem on seotud kloori sisaldus ning silmade, naha ja hingamisteede ärritus.

Ideaalis loeksin laboriprotokollidest seotud kloori reall 0–0,4 mg/l (soojemates lastebasseinides kuni 0,5 mg/l), kuid sageli see ei õnnestu. Vaja oleks investeerida tõhusamasse veepuhastusse.

Et veepuhastus ja igakuised analüüsid pole teils mitte odav lõbu, on oma osa siinjuures ujulal, kes peseb end hoolikalt enne vette minekut (ilma ujumisriieteta) ja seab juuksed patsi või ujumismütsi alla.

Lastele tuleks kindlasti meelde tuletada, et bassein pole suur pissipott. Lõpetuseks mainin, et kuigi senised analüüsid näitavad tervisele ohutut basseinivett (võite selles veenduda ujulate stendidel rippuvate protokollide põhjal või küsida neid näha), võib kaebuse või küsimuste korral alati terviseameti Järvamaa esindusse või ujulate poole pöörduda.

Tervislikku ujumist!